

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะงานที่มีต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับภาคของประเทศไทย สามารถสรุปผลการศึกษา ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์เชิงพรรณนา พบว่า สัดส่วนของผลิตภัณฑ์ภาคต่อ GDP (ในราคาคงที่ปี 2531) มีการเปลี่ยนแปลง ตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 เปรียบเทียบกับช่วง 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 ปรากฏว่า กรุงเทพฯ และปริมณฑลมีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคลดลงร้อยละ 1.59 ภาคกลางมีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.34 ภาคตะวันออกมีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.68 ภาคตะวันตกมีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคลดลงร้อยละ 1.45 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคลดลงร้อยละ 3.83 ภาคเหนือมีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคลดลงร้อยละ 3.38 และภาคใต้มีสัดส่วนผลิตภัณฑ์ภาคลดลงร้อยละ 0.77 แสดงให้เห็นว่า นโยบายการกระจายความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจจากกรุงเทพฯ และปริมณฑลไปสู่ภูมิภาค นั้นสามารถกระจายความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้กับภาคกลางและภาคตะวันออกได้มากขึ้น สำหรับภาคอื่นๆ ยังไม่ได้รับผลจากการกระจายความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจจากกรุงเทพฯ และปริมณฑลเท่าที่ควร

ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ พบว่า งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลตามลักษณะงานมีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับภาคของประเทศไทย โดยมีผลต่อภาคต่างๆ แตกต่างกันออกไปดังแสดงในตารางที่ 5.1 เมื่อเรียงลำดับผลของงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลที่มีต่ออัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับภาคจากตารางที่ 5.2 พบว่า งบประมาณรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจสร้างความเจริญให้กับกรุงเทพฯ และปริมณฑลมากที่สุด รองลงมา คือ ภาคใต้ งบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาสร้างความเจริญให้กับภาคกลางมากที่สุด รองลงมา คือ ภาคตะวันออก งบประมาณรายจ่ายด้านการชำระหนี้เงินกู้สร้างความเจริญให้กับกรุงเทพฯ และปริมณฑลมากที่สุด รองลงมา คือ ภาคตะวันออก ส่วนงบประมาณรายจ่ายด้านการสาธารณสุข มีความสัมพันธ์กับอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจากกรุงเทพฯ และปริมณฑล ส่วนผลการศึกษาภาคอื่นๆ นั้นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงไม่อาจสรุปผลได้

ตารางที่ 5.1 ผลของงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะงานที่มีต่ออัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับภาค

	การเศรษฐกิจ	การศึกษา	การสาธารณสุข	การชำระหนี้เงินกู้
1. กรุงเทพฯ และปริมณฑล	0.0120*	0.0077**	-0.0136**	0.0137*
2. ภาคกลาง	0.0001	0.0141*	0.0045	0.0045**
3. ภาคตะวันออก	0.0047**	0.0111*	0.0003	0.0086*
4. ภาคตะวันตก	0.0049*	0.0048**	-0.0029	0.0064*
5. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.0064*	0.0047**	-0.0047	0.0068*
6. ภาคเหนือ	0.0055*	0.0050**	-0.0043	0.0067*
7. ภาคใต้	0.0066*	0.0073*	-0.0053	0.0075*

* และ ** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 และ 0.05

ตารางที่ 5.2 อันดับผลของงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะงานที่มีต่ออัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับภาค

อันดับ	การเศรษฐกิจ	การศึกษา	การสาธารณสุข	การชำระหนี้เงินกู้
1	กรุงเทพฯ และปริมณฑล	ภาคกลาง	ภาคกลาง	กรุงเทพฯ และปริมณฑล
2	ภาคใต้	ภาคตะวันออก	ภาคตะวันออก	ภาคตะวันออก
3	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	กรุงเทพฯ และปริมณฑล	ภาคตะวันตก	ภาคใต้
4	ภาคเหนือ	ภาคใต้	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
5	ภาคตะวันตก	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคเหนือ
6	ภาคตะวันออก	ภาคตะวันตก	ภาคใต้	ภาคตะวันตก
7	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	กรุงเทพฯ และปริมณฑล	ภาคกลาง

2. ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ

2.1 ข้อจำกัด

1. การศึกษาครั้งนี้ ได้ใช้ข้อมูลงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลจำแนกตามลักษณะงาน ซึ่งเป็นงบประมาณโดยรวมของประเทศ มิได้เป็นข้อมูลงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะงานในระดับภาค ทั้งนี้เพราะมีข้อจำกัดในการเก็บรวบรวมข้อมูลงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลในระดับภาค

2. การศึกษาครั้งนี้ ใช้ข้อมูลงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาล ซึ่งเป็นเงินงบประมาณแผ่นดินเท่านั้น มิได้รวมรายจ่ายนอกงบประมาณ และปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับภาคของประเทศไว้ด้วย ดังนั้นผลการศึกษาที่ได้จึงอาจไม่สมบูรณ์

2.2 ข้อเสนอแนะ

1. ผลการศึกษา พบว่า งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลสามารถลดการกระจุกตัวของความเจริญในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล และสามารถกระจายความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไปสู่ภูมิภาคต่างๆ ได้มากขึ้น โดยเฉพาะภาคกลาง และภาคตะวันออก ในส่วนของภาคอื่นๆ ของประเทศ ก็ได้รับผลจากงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาล แต่ก็ยังไม่มากเมื่อเทียบกับภาคกลาง และภาคตะวันออก ดังนั้นรัฐบาลควรให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลให้แก่อื่นๆ ให้มากขึ้น

2. ในการศึกษาครั้งต่อไปควรพิจารณานำเรื่องความล่าช้าของเวลาเข้ามาเกี่ยวข้อง (Time Lag) เพื่อศึกษาผลกระทบในระยะยาว และควรนำปัจจัยอื่นๆ ที่มีความสำคัญต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับภาคมาวิเคราะห์ร่วมด้วย อาทิ รายจ่ายนอกงบประมาณ เงินโอนให้แก่ท้องถิ่น เป็นต้น